

HET ONBEPERKT EN BEPERKT VOEREN VAN MESTVARKENS

mevr. ir. C.M.C. van der Peet-Schwing
 onderzoeker Voeding
 Proefstation voor de
 Varkenshouderij
 te Rosmalen

Het voeren van varkens gebeurt in de praktijk vaak als volgt: in het eerste deel van de mestperiode onbeperkte voeding om de jeugdgroei optimaal te benutten, in het tweede deel beperkte voeding om te grote vervetting te voorkomen.

Naast deze voermethode zijn andere methoden mogelijk, bijv. die waarbij eerst beperkt gevoerd wordt en vervolgens onbeperkt. In het tweede deel van de mestperiode zou dan ten gevolge van de voorafgaande voerbeperring een inhaaleffect optreden. Dit inhaaleffect wordt veroorzaakt door een hogere voeropname en/of een gunstiger voederconversie.

Voor de praktijk is het belangrijk te weten of dit voersysteem, over de gehele mestperiode bezien, tot betere mesterijresultaten zal leiden. Dit vormde de aanleiding om het

systeem beperkt/onbeperkt voeren nader te onderzoeken. Het onderzoek heeft plaatsgevonden op het Varkensproefbedrijf "Noord- en Oost-Nederland" te Raalte.

Opzet van het onderzoek

Het onderzoek is uitgevoerd bij borgen en zeugen, zowel individueel gehuisvest als in groepshuisvesting.

Bij de groepshuisvesting zijn twee proefgroepen met elkaar vergeleken:

1. onbeperkte voeding gedurende de gehele mestperiode;
2. tot een gewicht van 60 kg beperkte voeding volgens een voerschema en daarna onbeperkte voeding.

De individueel gehuisveste dieren zijn in 4 proefgroepen ingedeeld:

1. onbeperkte voeding gedurende de gehele mestperiode;
2. tot een gewicht van 60 kg onbeperkte voeding en daarna beperkte voeding volgens een voerschema;
3. tot een gewicht van 60 kg beperkte voeding volgens schema en daarna onbeperkte voeding ;

Tabel 1: Technische en economische resultaten van de dieren in groepshuisvesting

	on beperkt	beperkt/on beperkt
<i>opleg tot tussenweging:</i>		
- aantal dieren	238	238
- begingewicht (kg)	24,5	24,5
- eindgewicht (kg)	62,4	59,2
- groeisnelheid (g/dg)	702	593
- voederconversie	2,61	2,55
- voeropname (kg voer/dg)	1,83	1,50
<i>tussenweging tot afleveren:</i>		
- eindgewicht (kg)	110,7	108,2
- groeisnelheid (g/dg)	933	961
- voederconversie	3,14	3,21
- voeropname (kg voer/dg)	2,93	3,08
<i>opleg tot afleveren:</i>		
- groeisnelheid (g/dg)	810	763
- voederconversie	2,92	2,93
- voeropname (kg voer/dg)	2,36	2,23
- % (EAA + IA)	72,3	64,9
- gem. classificatie	0,68	0,66
- verschil in saldo (in guldens)	+ f 18,00	-

4. gedurende de gehele mestperiode beperkte voeding volgens een voerschema.

Resultaten en discussie

In tabel 1 staan de technische en economische resultaten van de dieren in groepshuisvesting weergegeven. Het economisch resultaat is uitgedrukt als het verschil in saldo per mestvarkensplaats per jaar tussen de proefgroepen.

De technische en economische resultaten van de individueel gehuisveste dieren staan weergegeven in tabel 2.

Deze compensatoire groei wordt veroorzaakt door een hogere voeropname en niet door een gunstigere voederconversie. Er is zelfs een tendens tot een slechtere voederconversie aanwezig. Daarnaast bestaat er bij de beperkt/ on beperkt gevoerde dieren in groepshuisvesting een tendens tot een minder goede classificatie. Van de individueel gehuisveste dieren zijn de slachtgegevens niet bekend. De iets slechtere voederconversie en classificatie zijn waarschijnlijk het gevolg van een te hoge voeropname in het tweede deel van de mestperiode. Enige verhoging in voeropname na een periode van

Tabel 2: Technische en economische resultaten van de individueel gehuisveste dieren

	on beperkt	on beperkt/ beperkt	beperkt/ on beperkt	beperkt
<i>opleg tot tussenweging:</i>				
- aantal dieren	29	32	30	32
- begingewicht (kg)	24,8	24,6	24,8	24,7
- eindgewicht (kg)	60,8	60,8	60,4	59,7
- groeisnelheid (g/dg)	817	818	721	708
- voederconversie	2,38	2,43	2,41	2,42
- voeropname (kg voer/dag)	1,94	1,97	1,72	1,71
<i>tussenweging tot afleveren:</i>				
- eindgewicht (kg)	107,7	1075	107,6	107,0
- groeisnelheid (g/dg)	918	811	965	858
- voederconversie	3,35	3,37	3,43	3,33
- voeropname (kg voer/dag)	3,08	2,71	3,30	2,85
<i>opleg tot afleveren:</i>				
- groeisnelheid (g/dg)	872	814	841	787
- voederconversie	2,92	2,94	2,98	2,94
- voeropname (kg voer/dg)	2,55	2,39	2,50	2,31
- verschil in saldo (in gulden)	+ f 13,93	+ f 4,79	+ f 10,36	

1) Uit de tabellen blijkt, dat in het eerste deel van de mestperiode de onbeperkt gevoerde dieren duidelijk meer voer opgenomen hebben en sneller zijn gegroeid dan de beperkt gevoerde dieren. In beide proeven zijn tussen de proefgroepen geen duidelijke verschillen in voederconversie aangetoond.

In het tweede deel van de mestperiode groeien de beperkt/on beperkt gevoerde dieren sneller dan de steeds onbeperkt gevoerde dieren.

Er is dus inderdaad sprake van een inhaaleffect.

voerbepanking is gewenst om tot betere technische resultaten te komen. Een te hoge voeropname kan echter tot vervetting en tot een slechtere voederconversie leiden. Over de gehele mestperiode bezien blijven de beperkt/onbeperkt gevoerde dieren duidelijk achter in groei en nemen minder voer op dan de steeds onbeperkt gevoerde dieren.

Het gedurende de gehele mestperiode onbeperkt voeren leidt ten opzichte van het beperkt/onbeperkt voeren tot een financieel voordeel. Dit voordeel bedraagt bij de dieren in groepshuisvesting f 18,- en bij de

individueel gehuisveste dieren f 3,60 per mestvarkensplaats per jaar.

Worden de beperkt/onbeperkt gevoerde dieren vergeleken met de onbeperkt/ beperkt gevoerde dieren, dan blijken de dieren uit de eerste groep het snelste te groeien en het meeste voer op te nemen. Dit leidt tot een financieel voordeel van f 5,60 per mestvarkensplaats per jaar. Zouden de slachtgegevens meegenomen zijn in de berekening, dan was het financiële voordeel waarschijnlijk kleiner geweest.

Conclusies

- Ondanks het optreden van compensatoire groei komen de beperkt/onbeperkt gevoerde dieren tot minder goede technische en economische resultaten dan de steeds onbeperkt gevoerde dieren.
- Ten opzichte van onbeperkt/beperkt voeren lijkt, bij individueel gehuisveste dieren, het systeem beperkt/onbeperkt voeren perspectief te bieden. Het is niet met zekerheid te zeggen of dit ook geldt voor dieren in groepshuisvesting, omdat daar de methode onbeperkt/beperkt voeren niet is meegenomen in de vergelijking.